

Sanita Vasiļjeva, Silva Senkāne (datu apstrāde)

28.04.2020., Rīga

Apvienojošā un sasaistošā sociālā kapitāla loma savstarpīguma (sadarbības), līdzdalības un drošības veidošanā

RĪGAS STRADIŅA
UNIVERSITĀTE

VITA BREVIS ARS LONGA

Analīzes pamats

- Valsts pētījumu programmas "Latvijas mantojums un nākotnes izaicinājumi valsts ilgtspējai" RSU projekts "Latvijas valsts un sabiedrības izaicinājumi un risinājumi starptautiskā kontekstā (INTERFRAME-LV)", 2019.gada aptauja
- RSU zinātniskais projekts „Krīzes pārvarēšana Latvijā: ekonomiskie, sociālie un komunikācijas aspekti” (RSU ZP 15/2013), 2013.gada aptauja

Pētījumu metodoloģija:

- LV iedzīvotāju (18-74 gadi) kvantitatīvā aptauja, n=1000
- Stratificētā nejaušā izlase, tiešās intervijas respondenta dzīves vietā

Pētījuma teorētiskais pamats

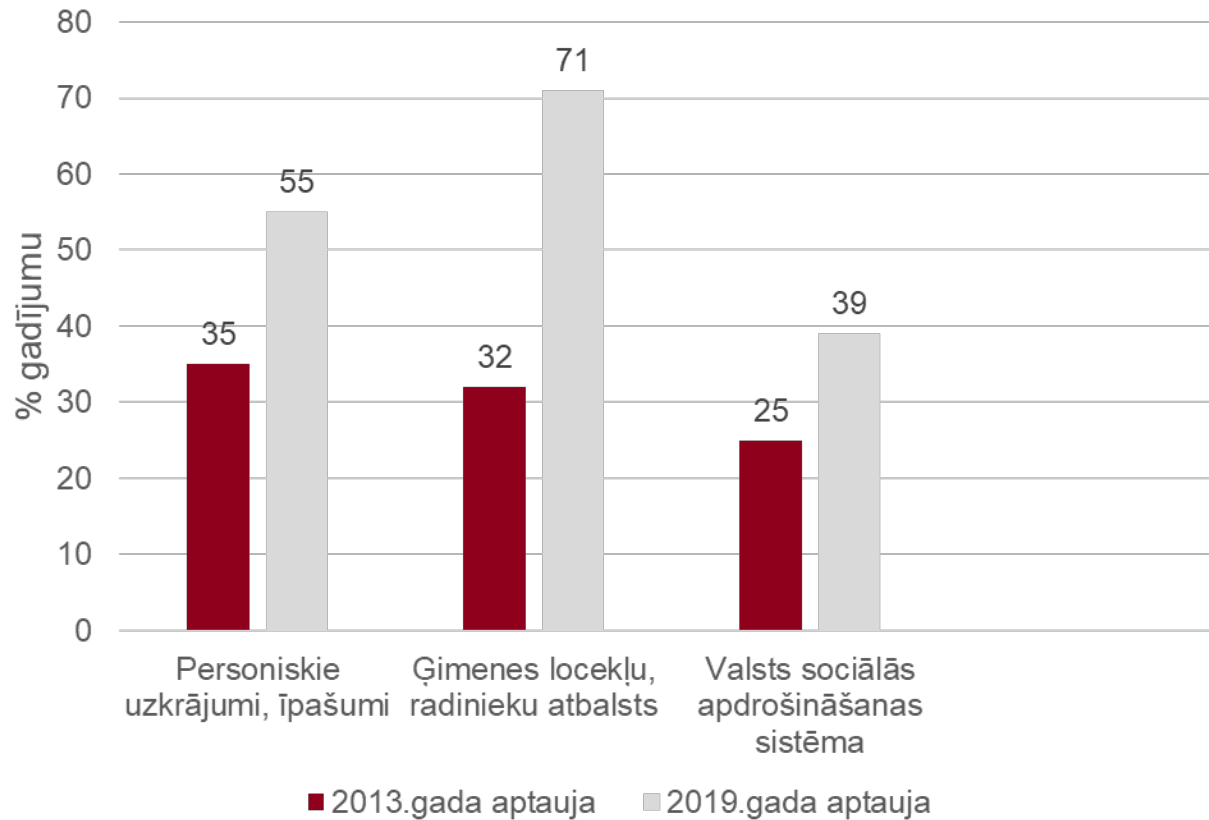
Sociālā kapitāla teorētiskais skaidrojums:

- P.Burdjē
- Dž.S.Kolmens
- R.Patnems

Sociālā kapitāla dimensijas:

- **sociālie tīkli** – pilsoniskās un politiskās līdzdalības rādītāji, neformālo tīklu sniegtais atbalsts un attiecību ciešums, iespējamās atbalsta sistēmas;
- **morālās saistības (vērtības) un normas** – iedzīvotāju attieksmes mērījumi par atbalstāmu vai neatbalstāmu rīcību;
- **uzticēšanās** – sociālās uzticēšanās un uzticēšanās institūcijām indikatori.

Atbalsta sistēmu vērtējums (1)

Atbalsta sistēmu vērtējums (2)

- Personīgie resursi un primārās atbalsta sistēmas vs. institucionālās aprūpes sistēmas – ietekmējošie faktori
- Saikne starp atbalsta sistēmas vērtējumu un saņemto atbalstu
- Paļaušanās vs. drošības sajūta vs. uzticēšanās
  - » Personiskie resursi, tuvāko attiecību tīkli: paļaušanās = drošības sajūta
  - » Valsts sociālās apdrošināšanas sistēma – svarīgākais drošības sajūtas paaugstināšanas uzdevums

Līdzdalība

Uzticēšanās un sabiedrības saliedētība

- Individualizācijas dominēšana krīzes laika mācībās un ekonomiskās stabilitātes posmā
- Normu ietekme uz individualizāciju (koncentrēšanās uz savas ģimenes atbalstu un palīdzības sniegšanu tuvāko attiecību tīklos, paļaušanās uz sevi un saviem resursiem)
- Relatīvi zems uzticēšanās līmenis cilvēkiem
- Informācijas iegūšana koncentrējas uz slēgtu attiecību tīklu un tuvāko saišu izmantošanu (personīgā pieredze, paziņas un draugi ar attiecīgu pieredzi)
- Vertikālās spriedzes uztveres dominēšana - valdošā elite un iedzīvotāji, nabadzīgie un bagātie iedzīvotāji

Normas un savstarpīgums

- Likumu cieņa un sabiedrības normu respektēšana
- Dominējoša gatavība sniegt palīdzību un relatīvi pozitīvs cilvēku gatavības sniegt palīdzību un atbalstu vērtējums
- Faktiskās pieredzes ietekme uz gatavību sniegt palīdzību vs. koncentrēšanās uz tuvākajiem attiecību tīkliem

Paldies par uzmanību!